

Forbundet for
arbeidsfolk

NORSK ARBEIDSMANDSFORBUND

HANDLINGSPROGRAMMET **NÆRING**

MED INNSTILLING FRA LANDSSTYRET

• MEDBESTEMMELSE GIR FRIHET •

Innhold

Innledning	3
Formålsparagrafen	3
En medlemsorganisasjon	3
Et mål – innsats i flere retninger	3
Kollektive avtale og faglig-politisk arbeid	3
Ivareta medlemmene gjennom tillitsvalgte.....	3
Frihet gjennom likeverd og rettferdighet	3
Felleskap, fordeling og demokrati	3
Klima, samferdsel og næringspolitikk.....	4
Store og raske endringer må til	4
Ny, bærekraftig politikk.....	4
Arbeidsfolk i det grønne skiftet	4
Klimakritiske mineraler.....	4
Utvikle næringskjedene.....	4
Mulighetene i CO ₂ -fangst og lagring.....	5
Infrastruktur er samfunns- og næringsutvikling	5
Gods til sjø og bane	5
Potensial i bane	5
Over til fornybar energi	5
Mot sløsing, for gjenbruk	6
Vår egen sikkerhet og forsyninger.....	6
Internasjonal solidaritet	6
Prosjekt «Grønn Mand 2030»	7

Innledning

Handlingsprogrammet inneholder forbundets overordnede vedtak. Programmet skal være styrende for arbeidet i landsmøteperioden og gjør rede for utfordringer og viktige satsingsområder.

Handlingsprogrammet skal følges opp i alle organisasjonsledd. Forbundsstyret vedtar sine årlige handlingsplaner med utgangspunkt i handlingsprogrammet. Handlingsplanene kan legge ytterligere føringer for arbeidet i forbundet, avdelingene og på arbeidsplassene.

Formålsparagrafen

En medlemsorganisasjon

Norsk Arbeidsmandsforbund er en solidarisk fagforening som forener arbeidsfolk i kampen for lønn, likestilling, rettigheter og verdighet. Vårt fellesskap bestående av mange yrkesgrupper er en styrke. Forbundet skal være en handlekraftig, engasjert, inkluderende og tilgjengelig medlemsorganisasjon for arbeidsfolk. Norsk Arbeidsmandsforbunds vedtekter ligger til grunn for virksomheten, og særlig § 2 formålsparagrafen.

Et mål – innsats i flere retninger

Vårt mål er å sikre og forbedre våre medlemmers lønn, arbeidsvilkår og velferd. Vårt mål nås gjennom kontinuerlig, engasjert innsats mot medlemmene, mot tillitsvalgte i bedriftene, innad i egen organisasjon, innad i fagbevegelsen, overfor motpartene og myndighetene og i det faglige-politiske arbeidet, sentralt og lokalt. Vårt arbeid kjennetegnes av engasjement og skikkelighet.

Kollektive avtale og faglig-politisk arbeid

Norsk Arbeidsmandsforbunds virksomhet skal baseres på kollektive avtaler og løsninger. Arbeiderbevegelsens bærende ideer om frihet, likhet og solidaritet er vårt fundament. Disse prinsippene legger grunnlaget for å ivareta medlemmenes interesser, både ved aktivt arbeid i bedriftene og gjennom politisk engasjement. Trygge, faste, hele stillinger med forutsigbare lønns- og arbeidsvilkår er en prioritert oppgave for forbundet.

Ivareta medlemmene gjennom tillitsvalgte

Forbundets innretter betydelige ressurser og kapasitet mot medlemmene og tillitsvalgte på arbeidsplassene. For å møte kommende utfordringer må det satses på de tillitsvalgte i bedriftene, slik at de kan sikre medlemmenes interesser på best mulig måte. Det er derfor en prioritert oppgave for forbundet å bygge gode tillitsvalgsorganisasjoner.

Frihet gjennom likeverd og rettferdighet

Frihet oppnås ikke uten likeverd og rettferdighet. Forbundet aksepterer ingen form for rasisme, diskriminering, trakassering eller mobbing. Forbundet skal arbeide for likeverdige livsvilkår og muligheter, uavhengig av bakgrunn, klasse, utdanning, kjønn, alder, etnisitet, nasjonalitet, religion, seksuell legning eller funksjonsevne. Arbeid til alle med en lønn å leve av er et krav for å skape likeverdige levevilkår. Frihet medfører ansvar, muligheter og rettigheter som skal sikres gjennom et godt avtaleverk.

Felleskap, fordeling og demokrati

Forbundet skal arbeide for et samfunn som bygger på sosialistiske grunnverdier og demokrati for å fremme en rettferdig fordeling av samfunnsgodene. Norsk Arbeidsmandsforbund skal arbeide faglig-politisk for en rettferdig fordelingspolitikk og demokratiske rettigheter i samfunns- og arbeidslivet.

419 Forbundet skal kjempe for rettferdig fordeling av samfunnsgodene basert på gode
420 fellesskapsløsninger og vi skal kjempe for et godt utbygd offentlig tjenestetilbud. Velferdssamfunnet
421 skal baseres på et skattesystem med skattelegging etter evne.

422

423 Klima, samferdsel og næringspolitikk

424 Store og raske endringer må til

425 Klimakrisen er en dramatisk utfordring for verden, Norge og norsk nærings- og arbeidsliv. Dagens
426 produksjon, energibruk og forbruk er ikke bærekraftig. Det må skje store og raske endringer; nå går vi
427 mot en temperaturøkning som dramatisk vil forandre livsbetingelsene på jorda. Vi må gi vårt bidrag
428 til at Norge går mot et nullutslippssamfunn. Vi vil støtte opp under regjeringens mål om 55%
429 reduksjon i CO₂-utslippene innen 2030. Vi vil arbeide for et bærekraftig samfunn der velstand ikke
430 utvikles på bekostning av kommende generasjoner.

431 Ny, bærekraftig politikk

432 Det krever en samfunns- og næringspolitikk hvor satsingen på arbeidsplasser som fremmer det
433 grønne skiftet intensiveres. Omstillingen må ivareta norsk natur og arts mangfold. De nye løsningene
434 må være bærekraftige i ordets videste forstand.

435 Arbeidsfolk i det grønne skiftet

436 Klima og natur har mange sterke stemmer i samfunnsdebatten. Vårt forbund skal være en kraft for å
437 sikre arbeidsfolks jobb, lønn, arbeidsvilkår og velferd i det grønne skiftet. Det gjør vi ved å støtte opp
438 under utviklingen av nye arbeidsplasser og endringer i dagens produksjon, samtidig som vi i enhver
439 sammenheng påser at arbeidsfolks interesser blir ivaretatt.

440 Klimakritiske mineraler

441 Mineraler er en forutsetning for enhver industriell verdikjede, og et avgjørende bidrag til et CO₂-fritt
442 samfunn. Mineraler som stein, pukk og sand er avgjørende i utvikling og vedlikehold av infrastruktur,
443 og bygningsmasse.

444 Det er kritisk mangel på viktige mineraler til industriproduksjon. Datateknologien, batteriene,
445 solcellene, el-bilene og vindmøllene kan ikke fungere uten disse. Norge har store forekomster av
446 titan, kobber, jern og grafitt, og Europas største forekomst av sjeldne jordartsmetaller. Potensialet
447 for utvinning er stort. Forekomstene kan gi tusener av nye arbeidsplasser i norske
448 distriktskommuner. Det må etableres ordninger som sikrer at rimelige andeler av gevinstene ved
449 utvinning kommer det norske samfunnet til gode. Det må også etableres ordninger som sikrer
450 tilbakeføring av naturen etter at utvinningsperioden er over.

451 Utvikle næringskjedene

452 Norske næringer kjennetegnes av for lite videreforedling av råvarene. Mineralforekomstene er en
453 ressurs som gir store muligheter for å utvikle hele næringskjeder. Videreforedling og produksjon kan
454 bety et stort antall arbeidsplasser innen mange sektorer. Fabrikker for permanentmagneter og
455 batterier er eksempler på muligheter som åpner seg i forlengelsen av norsk mineralutvinning.
456 Økonomisk støtte for å utvikle næringskjeden basert på lokale råstoffer er svært viktig.

457 Forbundet vil arbeide for at landets mineralressurser kartlegges og arbeide for å gjeninnføre
458 offentlige ordninger for leting etter mineralressurser på land og til havs. Utvinning til havs må
459 begrunnes i ressursens betydning for det grønne skiftet. Det må etableres et norsk ressurscenter for

460 prospektering med midler fra blant annet Innovasjon Norge. Senteret bør opprettes i tilknytning til
461 utdanningsinstitusjoner innenfor bergindustrien.

462 Mulighetene i CO₂-fangst og lagring

463 CO₂-fangst og lagring er avgjørende for å nå klimamålene. Norge er i fremste rekke i utviklingen av
464 teknologien. Utviklingen krever store investeringer. Det er avgjørende at Staten bidrar ytterligere.
465 Mulighetene for å gi et avgjørende bidrag til håndteringen av klimakrisen og samtidig skape nye
466 arbeidsplasser er store.

467 Infrastruktur er samfunns- og næringsutvikling

468 Nasjonal transportplan legger viktige føringer for utbygging og vedlikehold av infrastrukturen.
469 Infrastrukturen er avgjørende for næringsutviklingen og bosettingsmønsteret, og forbundet skal
470 fronte satsing på vei og bane. Framover må samferdselsprosjektene tilpasses slik at de blir aktuelle
471 for seriøse, norske anleggsbedrifter.

472 Dagens bosettingsmønster må opprettholdes og en klimariktig samferdselsutbygging og godt
473 vedlikehold vil være et avgjørende bidrag. Ut over landet må det sørges for bygging av veier med høy
474 standard hvor sikkerhet og begrensede naturinngrep er prioritert. I tettbygde strøk må det bygges for
475 kollektivtransport. Etterslepet i vedlikehold på vei og bane må reduseres og det må øremerkes midler
476 til flom og rassikring. Trafikksikkerhetsarbeidet må styrkes.

477 Europaveier, riksveier og fylkesveier skal eies og driftes av det offentlige. På sikt skal alle
478 samferdselsprosjekter bli offentlig fullfinansiert.

479 Gods til sjø og bane

480 Overføring av godstransport fra vei til sjø og jernbane vil avlaste veinettet. Dette vil kreve utbygging
481 av havner, sikring av farleder og tilknyttet infrastruktur. Gebyrer og avgifter i havner må reduseres
482 for å få sikre anløp. Sjøsikkerhetstjenesten, slepebåttjenesten og oljevernberedskapen langs kysten
483 må styrkes.

484 Potensial i bane

485 Jernbanen må bygges videre ut som transportsystem både for person- og godstrafikk, og strekninger
486 som fortsatt har dieseldrift må elektrifiseres. Nordland, Troms og Finnmark må tilknyttes det
487 nordiske jernbanenettet. Bygging av bane for høyhastighets tog i triangelet Oslo-Stockholm-
488 København har et stort potensial for næringsutvikling, CO₂-fri godstransport og styrking av
489 skandinavisk samarbeid, og må prioriteres. Fergene må elektrifiseres.

490 Over til fornybar energi

491 Klima og energi henger nært sammen. Det grønne skiftet innebærer en omlegging fra fossil til
492 elektrisk, fornybar energi. Omleggingen må skje på alle områder og fører med seg et stort behov for
493 etablering av ny kraftproduksjon og modernisering av den eksisterende. Det ligger et betydelig
494 potensial innen anlegg for vindkraft, solenergi, oppgradering av vannkraftanlegg og linjenett. Det må
495 utvikles løsninger for bruk av hydrogen, f.eks. i transport til sjøs. Det ligger muligheter i utvinning og
496 videre bruk av våre thoriumforekomster. Utbygging av atomenergi tar tid og reiser omfattende
497 debatter nasjonalt, men må utredes som et alternativ. Anleggsvirksomheten må i økende grad
498 baseres på utslippsfri drift. Energiomleggingen må også slå inn i transport, både privat og i
499 næringssammenheng. Lademuligheter for el-kjøretøy må bygges ut over hele landet.

Mot sløsing, for gjenbruk

Energisituasjonen gir ikke rom for sløsing. Det tidligere toprissystemet med fastforbruk og overforbruk på strøm må bli vurdert på nytt. Næring som baserer seg på stort energibruk, men som verken gir arbeidsplasser eller inngår i en næringskjede med mange andre arbeidsplasser, som f.eks. utvinning av kryptovaluta må avvises. Nye hyttefelt tar store arealer, truer sårbare arters leveområder, og inviterer til mer bilkjøring og sløsing med strømrressurser. Det må etableres flere CO₂-rensedde forbrenningsanlegg for søppel, hvor overskuddsvarmen går til fjernvarme som erstatning for oppvarming basert på strøm. Vi må i større grad gjenvinne elektronisk og elektrisk avfall (EE-avfall) innenfor landets grenser, i stedet for å frakte det ut av landet.

Det ligger store ressursbesparelser og reduserte CO₂-utslipp i gjenbruk av de fleste typer byggematerialer. Gjenbruk er allerede en betydelig næring, men må videreutvikles. Det må stilles krav om brukte materialer i alle typer konstruksjoner, og det må satses for at overskuddsmasser fra mineralnæringen tas i bruk som materiale i anleggsvirksomheten. Panteordningen må videreutvikles til å omfatte flere produkter.

Tjenesteyting er sysselsettingsmessig den største næringen i Norge, og har en stor betydning for forbundet. Tjenestene går oftest til andre virksomheter, og en vekst innen klimariktig produksjon vil bringe med seg mange nye servicearbeidsplasser, f.eks. innen renhold, vakt og ulike former for vedlikehold. Erfaring tilsier at nyetablering av lite kapitalkrevende servicebedrifter, også fører med seg dårligere lønns- og arbeidsbetingelser for de ansatte. Ofte mangler tradisjon for fagorganisering. Dette er en utfordring som myndigheter, seriøse oppdragsgivere og fagbevegelsen må ta på alvor.

Vår egen sikkerhet og forsyninger

Utvikling av mineralnæringen, jernbaneutbygging og økt energiproduksjon må også ses i et sikkerhets- og forsyningsmessig perspektiv. Som et lite land er Norge helt avhengig av utveksling med Europa, og et tett samarbeid om naturressurser, energi og transport er helt nødvendig for å sikre oss stabile forhold i en omskiftelig verden. Vi er en stabil olje- og gassleverandør, og kan bli det samme på klimakritiske mineraler og fossilfri energi. Vi reduserer Europas avhengighet av globale leverandører, og bygger dermed også vår egen sikkerhet. Derfor må vi også drive næringsutvikling og samfunnsutbygging i områder som kritisk viktig for Norge både med hensyn til interkontinental godstransport, suverenitetshevdelse og utnyttelse av naturressurser.

Internasjonal solidaritet

Kampen mot klimaendringer er også en internasjonal kamp mot fattigdom og for solidaritet. Norge har gode grunner til å bidra både i kampen for å få ned CO₂-utslippene og håndtere utslagene av klimaendringene.

Prosjekt «Grønn Mand 2030»

Klimaendringene utfordrer oss alle. Alle kan vi gjøre noe. Hva vi kan gjøre avhenger av hvilke ressurser vi har, men også av hvilken oppgave vi ellers har i samfunnet. Arbeidsmandsforbundet er et fagforbund, vi slåss for arbeidsfolks rettigheter og verdighet i arbeidslivet. Vi er ikke en miljøorganisasjon. For vår del blir klimaengasjement et spørsmål om å tilpasse politikken til klimautfordringene, og bidra fra vårt ståsted der det skjer endringer i positiv retning. Vi kan ikke, og skal ikke, gi slipp på vår primære oppgave.

Prosjekt «Grønn Mand 2030» er et organisasjonsinternt klimaprojekt. Prosjektet er et bidrag til riktige endringer. Vårt bidrag er å bruke tida fram til 2030 – året da klimamålene skal være nådd – på å gjøre vår egen organisasjon til en samling av medlemmer og tillitsvalgte som *forstår* klimatrusselen, som vil *bidra* til å bremse økningen i den globale temperaturen bl.a. ved å gjøre seg faglig-politiske klimatalspersoner, som vil forme en helhetlig faglig politikk for den grønne framtida og selv er villige til å gjøre de endringene som må til.

Prosjekt «Grønn Mand 2030» skal tilby styrende organer, avdelinger, klubber og tillitsvalgte kunnskap, f.eks. i form av opplæring, innledninger eller kurs, innføring i klimaspørsmål med en faglig innfallsvinkel. Prosjektet skal med praktisk bistand støtte opp under tiltak som avdelinger og klubber setter i gang. På landsmøtet i 2027 skal prosjektet «midtveisrapporteres» og prosjektrapporten skal være klar til landsmøtet i 2031.

Det skal utarbeides en styrende prosjektbeskrivelse (med budsjett) som skal godkjennes av landsstyret. Prosjektet skal ha egen prosjektansvarlig og det må sikres faglig og personellmessig støtte.

Forslag nr.: 149

Fra avdeling: 5 Innlandet

Forslag til linje(ne): 423 m.fl.

Forslag:

Inn i avsnittet Klima, samferdsel og næringspolitikk som begynner på linje 423

Verdiskapning og foredling av grønne verdier.

Grønn omstilling trenger sikker og rimelig tilgang på fornybar energi. La Norge og distriktene få beholde mulighetene til å utnytte disse konkurransefortrinnene til økt verdiskapning og sysselsetning. Norge må ikke bli en ren råvare eksportør av grønne verdier.

For at industrien skal være sikret gode rammevilkår og mulighet til foredling av grønne verdier, produsert i Norge, trenger vi full nasjonal råderett over våre fornybare kraftressurser.

Landsstyrets innstilling:

Tiltres ikke

Forslag nr.: 150**Fra avdeling:** 6 Vest**Forslag til linje(ne):** 456**Forslag:**

Ny setning: Linje 456:

Og det må sikres at norske utvinninger må falle Norge til gode.

Begrunnelse:

Dette for å sikre at ikke verdiene blir tatt med ut av landet

Landsstyrets innstilling:

Tiltres ikke, er ivaretatt i linjene 448-449

Forslag nr.: 151**Fra avdeling:** 7 Sør-Vest**Forslag til linje(ne):** 461**Forslag:**

Hefte 3 – Næring

Utvikle næringskjedene

Norske næringer kjennetegnes av for lite videreforedling av råvarene. Mineralforekomstene er en ressurs som gir store muligheter for å utvikle hele næringskjeder. Videreforedling og produksjon kan bety et stort antall arbeidsplasser innen mange sektorer. Fabrikker for permanentmagneter og batterier er eksempler på muligheter som åpner seg i forlengelsen av norsk mineralutvinning. Økonomisk støtte for å utvikle næringskjeden basert på lokale råstoffer er svært viktig.

Forbundet vil arbeide for at landets mineralressurser kartlegges og arbeide for å gjeninnføre offentlige ordninger for leting etter mineralressurser på land og til havs. Utvinning til havs må begrunnes i ressursens betydning for det grønne skiftet. Det må etableres et norsk ressursenter for prospektering med midler fra blant annet Innovasjon Norge. Senteret bør opprettes i tilknytning til utdanningsinstitusjoner innenfor bergindustrien.

Det må opprettes et statlig mineralselskap for å ivareta norske mineralverdier.

Landsstyrets innstilling:

Tiltres

Forslag nr.: 152**Fra avdeling:** 5 Innlandet**Forslag til linje(ne):****Forslag: :**

Inn i avsnitt Infrastruktur er samfunns- og næringsutvikling som begynner på linje 467
Jobbe for at vi fortsatt skal bygge mere bærekraftige og klimavennlige løsninger rundt veier, jernbane, sjøveier, VA, bredbånd og kraft.

Landsstyrets innstilling:

Tiltres

Forslag nr.: 153**Fra avdeling:** 5 Innlandet**Forslag til linje(ne):** 470**Forslag:**

Inn i linje 470 - Bygge ut muligheter for bedre og større pendler parkeringer utenfor større by kjerner, og tilrettelegge for transport inn til sentrumskjerne.

Infrastruktur innen VA i Kommune-Norge. Det er kartlagt et enormt vedlikeholdsetterslep av ledningsnett og renseanlegg innen vann og avløp i Norske kommuner. Det er stipulert et investeringsbehov for å kunne sikre Norges innbyggere en sikker vannforsyning på ca. 300 - 350 milliarder Nkr i løpet av de neste 20-årene. Vann og avløp er selvkost områder som ved kommunal egenfinansiering vil gi innbyggerne enorme økninger i VA gebyrer. Staten må aktivt inn med (øremerkede) midler som sikrer kommunene mulighet til å kunne gi innbyggerne sikker VA tjenester. For å skjerme innbyggerne mot skyhøye gebyrer må den statlige andelen holdes utenfor beregningen av selvkost i den enkelte kommune. Vi ønsker fokus på utbygging og oppgradering av kraftlinjer og bredbåndsutbygging i hele landet.

Landsstyrets innstilling:

Tiltres med følgende omformulering:

Linje 478:

Vann og avløp er kritisk infrastruktur.

Det er kartlagt et enormt etterslep på vedlikehold av vann og avløpsnett i kommunene, og flere steder finnes ikke tilfredsstillende reserveløsninger ved uhell i forbindelse med vannforsyning. For å sikre Norges innbyggere sikker vannforsyning, er det stipulert investeringsbehov på mellom 300 - 350 milliarder kroner i løpet av de neste 20-årene.

Vann og avløp er selvkostområder som ved kommunal egenfinansiering vil gi innbyggerne enorme økninger i gebyrer knyttet til vann og avløp ved større utbedringer av hovednett og renseanlegg. Staten må aktivt inn med øremerkede midler som sikrer kommunene mulighet til å kunne gi innbyggerne sikre tjenester. For å skjerme innbyggerne mot skyhøye gebyrer må den statlige andelen holdes utenfor beregningen av selvkost i den enkelte kommune.

Linje 489:

Bygging av bane for høyhastighets tog i triangelet Oslo-Stockholm-København har et stort potensial for næringsutvikling, CO₂-fri godstransport og styrking av skandinavisk samarbeid, og må prioriteres. **Det må legges til rette for større pendlerparkeringer utenfor store bykjerner og tilrettelegge for gode transportmuligheter til og fra sentrumskjernene.** Fergene må elektrifiseres.

Forslag nr.: 154**Fra avdeling:** 5 Innlandet**Forslag til linje(ne):** 477**Forslag:**

Forandring av tekst – linje 477

det skal jobbes aktivt for at europaveier, riksveier og fylkesveier driftes av staten (statens vegvesen, nye veier). På sikt skal alle samferdselsprosjekt bli offentlig fullfinansiert via staten.

Landsstyrets innstilling:

Tiltres ikke, er ivaretatt i teksten

Forslag nr.: 155**Fra avdeling:** 9 Nord**Forslag til linje(ne):** 477 mfl.**Forslag:**

Samferdsel

Drift og vedlikehold av riksveier, fylkesveier og Europaveier.

Norsk Arbeidsmandsforbund skal jobbe for at kontraktskravene må spesifiseres og forsterkes slik at man garanterer et forsvarlig antall mannskap og maskiner ute på veiene. Dette vil bidra til økt sikkerhet på veiene.

Landsstyrets innstilling:

Tiltres med følgende endring:

"Norsk Arbeidsmandsforbund skal jobbe for at kontraktskravene forsterkes slik at man garanterer **forsvarlig veivedlikehold**. Dette vil bidra til økt sikkerhet på veiene."

Forslag nr.: 156**Fra avdeling:** 8 Midt-Norge**Forslag til linje(ne):****Forslag:**

Endre tekst under handlingsprogram samferdsel, Gammel tekst:

Etterslepet i vedlikehold på vei og bane må reduseres. Særlig viktig er oppgraderingen av stamveinettet. Europaveier, riksveier og fylkesveier skal eies og driftes av det offentlige. Det skal satses på lade- og miljøstasjoner langs veinettet. Det skal jobbes for at det opprettes tilstrekkelig med rasteplasser for langtransport med tilhørende toalett og dusjmuligheter.

Ny tekst:

Det skal arbeides for at det er tilstrekkelig med rasteplasser for langtransport hele året, med tilhørende sanitæranlegg. Det må arbeides for at disse skal være gratis og benytte, og holde en ok standard.

Begrunnelse:

mange anlegg har åpent kun om sommeren og det oppleves at det kan være utfordrende å finne steder og ha døgnhvilen. Mange steder ikke er gode nok/tilgjengelig sanitæranlegg, som fører til mye tilgrising av områder.

Landsstyrets innstilling:

Tiltres

Forslag nr.: 157**Fra avdeling:** 3 Møre og Romsdal**Forslag til linje(ne):** 477-478**Forslag:**

Det kollektive transporttilbudet må økes og prisene reduseres med minimum 50 % og være gratis når folk flest reiser til og fra jobb. Transportmidlene må være grønne.

Europaveier, riksveier og fylkesveier skal eies og driftes av det offentlige. På sikt skal alle samferdselsprosjekter bli offentlig fullfinansiert.

Begrunnelse:

Reduksjon av slitasje på veinettet, bedre for miljøet, mindre kødannelse i belastede tidsperioder.

Landsstyrets innstilling:

Tiltres med følgende endring: "Det kollektive transporttilbudet må forbedres og prisene holdes på lavest mulig nivå. Transportmidlene må være miljøvennlige."

Forslag nr.: 158**Fra avdeling:** 6 Vest**Forslag til linje(ne):** 489**Forslag:**

Ny setning: Linje 489:

Forbundet skal kjempe for at jernbanen skal tilbakeføres til statlig drift.

Begrunnelse:

Dette for å opprettholde gode arbeidsforhold og hindre ansvarsfraskrivelse og unødvendig direktørlønninger.

Landsstyrets innstilling:

Tiltres med følgende endring: "Forbundet skal jobbe for at jernbanen på sikt skal drives i offentlig regi."

Forslag nr.: 159**Fra avdeling:** 5 Innlandet**Forslag til linje(ne):** 490 m.fl.**Forslag:**

Inn i avsnitt Over til fornybar energi som begynner på linje 490

Se på løsninger ved store vannreservoar, overvann og spillvann om å kunne utnytte dette til en strømkraft.

Se på salgsløsninger fra store prosjekt der kravene til norsk standard har falt bort til privat personer som ikke har samme krav til bruket - og evt. kan kjøpe igjen dette billig i stedet for å kjøpe nytt. (rør og materialer etc.)

Landsstyrets innstilling:

Tiltres ikke

Forslag nr.: 160**Fra avdeling:** 6 Vest**Forslag til linje(ne):** 493**Forslag:**

Ny setning: Linje 493:

Det er utappet potensiale for utnyttelse av vannkraft som ikke er inngripende på natur, dette må jobbes mer med før andre inngripende prosjekter settes i gang.

Begrunnelse:

Dette for å sikre bedre økonomi i distriktet. For kommunene og innbyggere.

Landsstyrets innstilling:

Tiltres ikke, er ivaretatt i linje 490 m.fl.

Forslag nr.: 161**Fra avdeling:** 8 Midt-Norge**Forslag til linje(ne):****Forslag:**

Bedrifter som går over til el-biler må sørge for at de har tilgang på nok ladere så ansatte ikke må bruke fritiden sin til å lade firmaets biler.

Landsstyrets innstilling:

Tiltres ikke

Forslag nr.: 162**Fra avdeling:** 3 Møre og Romsdal**Forslag til linje(ne):** 513-514**Forslag:**

(...) til å omfatte flere produkter.

Regelverket må endres slik at slik at bedrifter som driver med matvarehandel står fritt til å kunne donere fullt brukbare matvarer med utgått dato til for eksempel offentlige institusjoner og privatpersoner. Dette vil gjelde varer med best før dato og tørrvarer.

Tjenesteyting er sysselsettingsmessig den største næringen

Begrunnelse:

Dette for å ytterligere redusere problemet med matsvinn, og gi mennesker som lever på fattigdomsgrensen i Norge reduserte utgifter til mat. Offentlige institusjoner kan frigjøre midler.

Landsstyrets innstilling:

Tiltres ikke

Forslag nr.: 163**Fra avdeling:** 2 Oslo/Akershus**Forslag til linje(ne):** 514-528**Forslag:**

Ønsker at det lages en egen overskrift fra linje 514-528.

Landsstyrets innstilling:

Tiltres, «Bærekraftig tjenestenæring» settes som overskrift for avsnittet.

Forslag nr.: 164**Fra avdeling:** 2 Oslo/Akershus**Forslag til linje(ne):** 529-532**Forslag:**

Flytte 529-532 inn i «Hefte Samfunn».

Landsstyrets innstilling:

Tiltres ikke

Forslag nr.: 165**Fra forbundsstyret****Forslag til linje(ne):** 557-559**Forslag:**

Stryke deler av teksten:

Det skal utarbeides en styrende prosjektbeskrivelse (~~med budsjett~~) som skal godkjennes av landsstyret. ~~Prosjektet skal ha egen prosjektansvarlig og det må sikres faglig og personellmessig støtte.~~

Landsstyrets innstilling:

Tiltres

**MEDBESTEMMELSE
GIR FRIHET**
NORSK ARBEIDSMANDSFORBUND

• FORBUNDET FOR ARBEIDSFOLK •
arbeidsmandsforbundet.no